

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-409-2-6>

UKRAINIAN CONSTITUTIONALISM UNDER MARTIAL LAW

УКРАЇНСЬКИЙ КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Vlasiuk Ye. M.

*Postgraduate Student at the Department
of Constitutional Law
Educational and Scientific Institute
of Law
of Taras Shevchenko National
University of Kyiv
Kyiv, Ukraine*

Власюк Є. М.

*аспірант кафедри конституційного
права
Навчально-науковий інститут права
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка
м. Київ, Україна*

Український конституціоналізм в його сучасному розумінні постає символом та гарантом демократичних цінностей навіть в умовах воєнного стану. Сам по собі конституціоналізм, як явище є складною публічно-правовою системою, з власним змістом, структурою та механізмами функціонування.

В умовах воєнного стану конституціоналізм зазнає певних змін, в основу яких покладається необхідність часткового обмеження конституційних прав та свобод задля більшого суспільного блага, для відновлення безпекових гарантій суспільству, захисту від посягань на незалежність державної влади, її територіальної цілісності.

Український конституціоналізм черпає свої витoki з давньої західно-правової культури, увібравши в себе найцінніше з європейської політико-правової культури, що є ключовою відмінністю від доктринальної ідеології держави-агресора. В умовах воєнного стану український конституціоналізм трансформується відповідно до нових викликів, які безпосередньо впливають на функціонування його системи [1].

Незважаючи на обмеження викликані введенням воєнного стану на території України від 24 лютого 2022 року [2], Конституційний суд продовжує своє функціонування та вирішує ряд давніх питань, що породжували сумніви на шляху євроінтеграції. Від початку воєнного стану Конституційним Судом було остаточно вирішено питання депутатської недоторканності, вдосконалено процедуру відбору

кандидатів до Суду, що в свою чергу наближає нас в інтеграції нашого законодавства до європейського.

В ході державно-правового реформування, український конституціоналізм теж не був забутий, адже на шляху вступу до Європейського Союзу Україна повинна здійснити ряд реформ, однією з яких і є реформування Конституційного Суду. Станом на сьогодні ми маємо оновлену процедуру добору суддів з врахуванням рекомендацій Європейської комісії, що здійснювала консультування та нагляд за ходом реформи. Відтак, ми отримали надійну та прозору процедуру відбору суддів для їх подальшого призначення, хоч і процес прийняття цих змін створював значну напругу між українським урядом та Європейською комісією.

Важливим є розуміння повоєнної відбудови, адже нові виклики породжують необхідність відповідної реконструкції конституційної, політичної та правової системи. Український конституціоналізм повинен постійно розвиватись, адже перспектива членства в Європейському Союзі вимагає від України посилювати вплив та незалежність органів конституційного контролю, яким в Україні виступає Конституційний Суд. Важливим є і продовження теоретичних досліджень тенденцій розвитку та модернізації українського конституціоналізму. Подальший розвиток українського конституціоналізму буде потребувати оптимізації законодавства до європейських стандартів та вирішення питань дотичних до відновлення політичної, економічної та правової системи.

Література:

1. Український конституціоналізм в умовах війни: до постановки основних науково-практичних проблем та повоєнних тенденцій – *UJCL. UJCL*. URL: <https://www.constjournal.com/pub/3-2023/ukrainskyi-konstytutsionalizm-umovakh-viiny-postanovky-osnovnykh-naukovo-praktychnykh/> (дата звернення: 31.01.2024).
2. Про правовий режим воєнного стану. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text> (дата звернення: 31.01.2024).